

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

10. november 2016

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 25 (Alm. del) af 13. oktober 2016 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvor stor en del af værditilvæksten i Danmark der er tilfaldet den rigeste procent år for år fra 1980 til i dag?

Svar

Indledningsvist skal det bemærkes, at værditilvækst er noget, der skabes af dem, der er i beskæftigelse eller som stiller kapitalapparat til rådighed for produktionen af vare og tjenester. Værditilvæksten er et mål for, hvor meget virksomhederne bidrager til at øge værdien af output (varer og tjenester) gennem anvendelse af arbejdskraft og kapitalapparat.

Det lægges i besvarelsen til grund, at befolkningens markedsindkomster kan anvendes som et mål for den enkeltes bidrag til værditilvæksten.

I en åben økonomi er en sådan opgørelse naturligvis ikke helt eksakt. En del af markedsindkomsten kan henføres til aflønning af arbejdsindsats eller investeringer i udlandet. Omvendt kan en del af værditilvæksten i Danmark henføres til personer bosiddende i udlandet og denne del indgår dermed ikke i markedsindkomsten.

En anden forskel mellem værditilvæksten og markedsindkomsten er, at den del af aflønningen, der sættes ind på pensionsordninger, ikke indgår i de opgjorte markedsindkomster. Det er muligt at indregne pensionsindbetalingerne i markedsindkomsten, men det vil begrænse den periode, opgørelsen kan laves for. Skal værditilvæksten henføres til enkeltpersoner i en periode, der rækker længere tilbage end 1994, vurderes markedsindkomsten at være det bedste mål.

Det lægges til grund, at der med ”rigeste” tænkes på årlig indkomst og ikke formue. Endvidere lægges det til grund, at afgrænsning af den ”rigeste” procent tager udgangspunkt i indkomsten efter skat (den disponible indkomst). Der er her taget udgangspunkt i personens egen indkomst før deling af indkomst inden for husstanden. Dette er for at undgå, at fx nyfødte, der af gode grunde ikke har markedsindkomst, ender i gruppen blandt den ”rigeste” procent af befolkningen.

Datagrundlaget for indkomstfordelingsanalyser og dermed for besvarelse af spørgsmålet dækker aktuelt perioden 1983 til 2014. Det er således alene muligt at opgøre værditilvæksten på individniveau for denne periode.

Den ene pct. af befolkningen med de højeste disponible indkomster ("top 1 pct.") står for ca. 7-10 pct. af værditilvæksten, og omkring 1½-3¼ pct. af værditilvæksten går til personens eget forbrug, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Værditilvækst målt ved markedsindkomsten i faste priser, andel fra "top 1 pct.'s" arbejds- og kapitalindsats samt andelen, der går til "top 1 pct.'s" eget forbrug, 1983-2014 i 2014-priser

	Værditilvækst	Heraf fra top 1 pct.	Til top 1 pct.'s eget forbrug
Årstal	Mia. kr.	Mia. kr. (pct.)	Mia. kr. (pct.)
1983	645	45 (7,0)	11 (1,7)
1984	651	47 (7,2)	11 (1,7)
1985	670	46 (6,8)	11 (1,6)
1986	708	48 (6,8)	11 (1,5)
1987	726	49 (6,7)	11 (1,6)
1988	724	50 (7,0)	12 (1,6)
1989	721	49 (6,8)	12 (1,6)
1990	725	54 (7,4)	13 (1,8)
1991	722	49 (6,8)	12 (1,7)
1992	723	46 (6,4)	12 (1,6)
1993	721	52 (7,3)	14 (2,0)
1994	755	55 (7,2)	15 (2,0)
1995	776	58 (7,4)	16 (2,0)
1996	802	60 (7,5)	17 (2,1)
1997	831	65 (7,9)	20 (2,4)
1998	862	69 (8,0)	21 (2,4)
1999	890	72 (8,1)	22 (2,4)
2000	916	81 (8,8)	24 (2,6)
2001	933	77 (8,2)	22 (2,4)
2002	939	75 (8,0)	22 (2,4)
2003	940	75 (8,0)	22 (2,4)
2004	972	79 (8,1)	24 (2,5)
2005	1.005	85 (8,4)	26 (2,6)
2006	1.049	94 (9,0)	29 (2,7)
2007	1.107	105 (9,5)	34 (3,0)
2008	1.086	92 (8,5)	28 (2,6)
2009	1.032	79 (7,7)	24 (2,4)
2010	1.068	100 (9,4)	31 (2,9)
2011	1.061	100 (9,4)	31 (2,9)
2012	1.063	98 (9,2)	31 (2,9)
2013	1.090	106 (9,7)	35 (3,2)
2014	1.114	109 (9,8)	35 (3,2)

Anm.: Værditilvæksten er opgjort som summen af befolkningens markedsindkomster (indkomsten for offentlige overførsler og indkomstskat) i 2014-priser, hvor de årlige niveauer er reguleret til 2014-priser med udgangspunkt i forbrugerprisindekset. "Top 1 pct." er afgrænset som den ene pct. af befolkningen med de højeste disponible indkomster (for familieækvivalering).

Kilde: Egne beregninger på basis af stikprover på 3,3 pct. af befolkningen (1983-1992) og 33,3 pct. af befolkningen (1993-2014).

Den resterende del af værditilvæksten fra den ene procent med de højeste disponible indkomster går til indkomstskat og dermed til andre indkomstgrupper og til forsørgelse af andre medlemmer af husstanden. Det indebærer, at den ene procent med de højeste disponible indkomster beholder mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{3}$ af den værditilvækst de bidrager med. Andelen de selv kan beholde har været jævnt stigende over perioden.

Det skal bemærkes, at den ene procent af befolkningen, der har de højeste indkomster, ikke er de samme personer år for år, men at det er en gruppe med stor udskiftning.

Endelig skal det bemærkes, at den samlede årlige værditilvækst i Danmark afhænger af bl.a. konjunkturer og befolkningssammensætning.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen
Finansminister